

Oripään kunnan lausunto Varsinais-Suomen hyvinvointialue VARHAN Sote -keskusten palveluverkkosuunnitelmasta

Oripään kunnanhallitus ei hyväksy luonnosesitystä, jossa Oripään kunnan terveysasema sulkeutuisi vuoden 2026 lopussa. Palveluverkkosuunnitelman lähtökohtana tulee olla toimintojen uudistaminen. Terveysasemien lakkautuslistalla luodaan täysin toisenlainen ilmapiiri.

Palveluverkkosuunnitelma ei ota huomioon nykyisten tilojen toimivuutta ja niitä omistavien kuntien halua kehittää käytännöllisiä uusia tilaratkaisuja. Lisäksi uudistuksella saatavat mahdolliset säästöt ovat verrattain pieniä eikä niiden toteutumaa voida selkeästi todentaa.

VARHAN tulee uudistaa palvelutuotantotapoja asiakastarpeista lähtien ja arvioida niiden kustannusvaikuttavuutta.

Mielestämme on perusteltua kysyä, kuinka aitoja ja todellisia säästöt sote-palvelujen alasajosta ovat? Lisäksi on välttämätöntä arvioida, miten paljon Kelan maksamat korvaukset matkoista kasvaisivat toimipisteiden vähentymisen myötä.

Oripään terveysaseman käynneiksi on luonnoksessa ilmoitettu 646 käyntiä. Oripään kunnan vuoden 2022 tilinpäätös osoittaa, että käyntejä oli 1564. Hammashuollon käyntejä oli 1260. Luvut ovat saatavissa myös Loimaan kaupungilta, joka oli aiemmin terveydenhuollon palvelujen järjestämisvastuussa. Ilmoitettu luku (646) johtaa harhaan, eikä anna käsitystä kiinteistön käyttöasteesta. Lisäksi oripääläisten Loimaan terveyskeskuskäynnit tulee huomioida, jolloin kuntalaisten hoidontarve ilmenee paremmin. Oripään terveysaseman käyntiluvut olisivat suuremmat, mikäli terveysasema olisi ollut säännöllisesti avoinna. Nyt asema on suljettuna esimerkiksi useamman kuukauden ajan kesällä, joka johtaa palvelujen kysyntään Loimaalle.

Luonnosesityksenne Oripään terveysaseman sulkemisesta vaikuttaisi erityisesti ikääntyneeseen väestöön mutta myös lapsiin ja nuoriin. Suunterveydenhuolto on toiminut hienosti Oripään terveysasemalla, ja Oripään koululaiset ovat saaneet hyvää palvelua. On perusteltua kysyä, miten koululaisten suunterveydenhuollon palvelut jatkossa järjestetään? Pyydämme huomioimaan opetussuunnitelmat, ajankäytön ja matkakustannukset tilanteessa, jossa julkista liikennettä ei juuri ole.

Palveluverkkopäätöksellä on kiinteä kytkös hyvinvointialue VARHAN taloudelliseen tilanteeseen. Hyvinvointialueiden toiminta perustuu pääosin valtion rahoitukseen. VARHA on saanut ministeriöltä lainanottovaltuutta 179,3 miljoonaan euroa. Oliko terveysasemien lakkautuslista osa hyvinvointialueen lainansaamista?

Oripään kunta on valmis kehittämään sote-palveluja

Palveluverkkosuunnitelmasta lausumista hankaloittaa se, että esitys koskee vain sosiaali- ja terveydenhuollon sote-keskuksia, sote-asemia ja sote-pisteitä. Kokonaisuus ei hahmotu, kun esityksestä puuttuu suunnitelma vanhusten hoivapalveluiden ja perheiden palveluiden osalta. Tämä on merkittävä ongelma ja vastoin ison sote-uudistuksen henkeä, jonka tehtävänä oli pikemminkin syventää eri palveluiden välistä yhteistyötä. Esimerkiksi lääkäripalveluiden osalta olisi huomattavasti mielekkäämpää tarkastella palveluiden tarpeen kokonaisuutta Oripäässä pelkän sote-pisteen säilymistä koskevan keskustelun sijaan.

Oripään kunta on jo aiemmissa esityksissään VARHalle kertonut näkemyksensä siitä, miten nykyisiä kunnan hallussa olevia kiinteistöjä voitaisiin käyttää tehokkaammin ja siten varmistaa kuntalaisten palveluiden saanti myös tulevaisuudessa. Uskomme, että nykyisen palvelutalon tiloja voitaisiin hyödyntää myös terveydenhuollon peruspalveluiden vastaanottoiminnassa ja toisaalta muokata nykyisen terveysaseman tilat edulliseksi ja toimivaksi kokonaisuudeksi kunnan hallinnon sekä VARHAN tarpeisiin.

Suhtaudumme kuntalaistemme palveluidentarpeeseen erittäin vakavalla mielellä. Siksi olemme valmiita myös miettimään luovia ratkaisuja ja tekemään myös kohtuullisia taloudellisia vastaantuloja, jotta asukkaamme olisivat yhdenvertaisessa oikeudessa palveluiden suhteen kuin muut varsinaissuomalaiset. Emme siis hyväksy sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalvelujen alasajoa Oripäässä.

Oripäällä on kiinnostusta lisätä palveluja esim. tarjota yhteisölliseen asumiseen soveltuvia tiloja. Palvelutalo ja sen vieressä olevat vanhusten rivitalot (kunnan omistuksessa) luovat hyvän kokonaisuuden. Mikäli VARHA tarvitsee lisää yhteisölliseen asumiseen liittyviä tiloja, niin kunta on valmis yhteiseen suunnitteluun. Tällä on iso merkitys, sillä 75 vuotta täyttäneiden osuus kasvaa V-S:n hyvinvointialueella vuoteen 2040 mennessä 25 781 henkilöllä eli 45,6 % vuoteen 2022 verrattuna.

Oripään kunta on valmis kehittämään erilaisia sote-palveluja yhteistyössä VARHAN kanssa. Kutsumme hyvinvointialueen VARHAN Oripään terveysasemalle.

On välttämätöntä jatkaa keskustelua ja etsiä yhteisiä ratkaisumalleja. Olemme varmoja, että Oripäässä on mahdollisuus turvata kiinteät palvelut kuntalaisille myös jatkossa kustannustehokkaalla tavalla. Olemme myös avoimia uuden ajan liikkuvien ja digitaalisten palveluiden suhteen, mutta käsityksemme mukaan ne eivät ole vielä saavutettavissa. Siksi nykyisten rakenteiden alasajaminen on täysin mahdotonta hyväksyä. Se vaarantaisi kriittisesti kuntalaisten arjessa välttämättömät palvelut ja siten hyvinvointialueen asukkaiden yhdenvertaisuuden.

VARHAN johto kutsutaan kuulemaan ja keskustelemaan kuntalaisten kanssa heidän näkemyksistään sote-palveluiden tulevaisuudesta alustavasti 22.4.2024 klo 17.

Oripäässä 25.3.2024

Oripään kunnanhallitus